

Hoogste genomfokwaarden op dit moment voor Javina 3 en Classy 60

Neerlands genomtoppers

Nu er steeds meer dieren op genomics worden onderzocht, zijn de eerste toplijstjes te maken. Eigenaren vertellen over de hoogste koe of pink, onderzocht via de Amerikaanse of de CRV-test.

tekst Florus Pellikaan

Jaap Veldhuisen: 'Rowena had eigenlijk een stier moeten zijn'

Het is niet verrassend dat een pink met de afstamming Ramos x O Man x Jocko de hoogste genoompink (ouder dan twaalf maanden) is. Delta Rowena komt met een nvi van 296 als hoogste uit de bus bij de rangschikking van dieren onderzocht via de CRV-genomictest. De Ramosdochter staat op het donorstation van CRV in Terwispeel.

'Rowena is nu nog een relatief anonieme pink, die net als haar leeftijdsgenoten via twee spoelingen en opu-ivp een aantal embryo's heeft gebracht', stelt Jaap Veldhuisen, coördinator Delta-nucleus. 'Zonder dat ik de genomics van het kalf wist, heb ik haar getypeerd als een stijlvol kalf met een licht hellend kruis en goed beengebui. Als ze fenotypisch na afkalven net zo goed is als ze genetisch in de genoomtest laat zien, zal het een erg populaire embryodonator worden.' 'Rowena heeft met Delta Atlantic en Delta Auckland twee volle broers die op basis van hun genoomfokwaarden van respectievelijk 247 en 219 nvi allebei al stiervader zijn. Aangezien Rowena nog hoger zit, had ze eigenlijk een stier moeten zijn, want dan was het de hoogst beschikbare stiervader geweest', vertelt Veldhuisen. 'Rowena steeg door de genomictest bijna drie punten voor uier, meer dan 100 dagen levensduur en vier punten voor celgetal. Ze komt daardoor op 794 dagen levensduur, 112 celgetal en 108 vruchtbaarheid.' Overigens heeft Rowena haar hoge index beslist niet van een vreemde. Haar moeder Etazon Renate is een tijdlang de populairste donor op Delta-nucleus geweest. Veldhuisen: 'Ze steeg door de merkeruitslag 98 punten nvi naar een totaal van 288. We verwachten veel van haar nakomelingen.'

Etazon Renate (v. O Man), moeder van Rowena

Harry Broekhuis: 'Betty is al in de eerste ronde geselecteerd voor de NRM'

Het is nota bene een proefstierdochter die de genomiclijst van melkgevendende koeien – onderzocht met de Amerikaanse test – aanvoert. De eer valt Snowmandochter Broeks Betty van Harry Broekhuis uit Albergen ten deel. 'Ze is voor driekwart een eigen fokproduct. Flevo Genetics Snowman is een zelfgefokte en -geteste O Man uit de Elsafamilie en de moeder van Betty heb ik als kalf gekocht in Duitsland', vertelt Harry Broekhuis.

'Haar moeder Shoal komt uit de hoogste Addisonochter van Duitsland. Ik insemineerde haar als pink met Snowman, omdat ik toen nog niet wist dat ze zo goed was. Na de genomictest steeg ze ver boven haar afstammingsindex uit tot 2066 GTPI. Inmiddels verdringen ki's zich om de stieren uit Shoal.'

Broeks Betty staat na drie monsternames op een geschatte productie van 10.400 kg melk met 4,38% vet, 3,48% eiwit en lactatiewaarde 122. Ook is ze beoordeeld met 88 punten voor totaal exterieur en 89 punten voor uier. Betty steeg na de genomictest bijna 400 punten boven haar afstammingsindex uit naar 2247 GTPI. Ze is hierdoor zelfs de nummer 2 van Europa.

Haar exterieurfokwaarde verdubbelde door het genoomonderzoek van 1,56 naar 3,19 PTAT. 'Het mooie daarbij is dat Betty al in de eerste voorselectieronde is geselecteerd voor de NRM. Bij haar klopt de genomicuitslag precies met haar prestaties, maar in het algemeen ben ik nog wat gereserveerd', vertelt Broekhuis. 'Genomic selection is een prima middel om de onderste dertig procent van de stieren uit de markt te halen, maar het gaat te ver om de hele selectie erop aan te passen. We geven namelijk nog altijd zelf de criteria aan voor wat we hoog in de lijst willen hebben en dat blijkt door de tijd heen niet stabiel.'

Genoomtopper Broeks Betty is een proefstierdochter van Snowman

Koepon Shottle Classy 17, moeder van Koepon Planet Classy 60

Alex Borst: 'Op een leeftijd van zes weken werd Classy al gecontracteerd'

'Koepon Planet Classy 60 is een enorm lang kalf dat soepel beweegt en een harde bovenbouw heeft. Ze is nu acht maanden oud en gaat binnenkort op een apart rantsoen om haar optimaal te kunnen gaan spoelen', vertelt Alex Borst, fokkerijman van het Koepon-veebedrijf in Garnwerd.

Ondanks dat Koepon inmiddels 178 dieren in Amerika op genomics heeft laten onderzoeken, weet Borst direct dat het Classy 60 is die als hoogste Nederlandse pink in de boeken staat. 'We hebben haar op een leeftijd van zes weken laten onderzoeken en ze kreeg direct de eerste embryocontracten om de oren. Inmiddels staat ze voor dertig embryo's onder contract vanuit Canada, Amerika en Denemarken. Pinkenembryo's naar Amerika exporteren gebeurde voor de introductie van genomic selection nooit.'

De Planetdochter uit Koepon Shottle Classy 17 (v. Shottle) is afkomstig uit de Amerikaanse Vir-Clar De Classyfamilie en scoort een genoomindex van 2248 GTPI. In de Amerikaanse lijst met in Nederland onderzochte pinken weet Classy 60 zich in goed gezelschap van halfzus Koepon Million Classy 54, die slechts één plek lager staat. Classy 60 scoort dankzij een enorme melkplas en een hoge levensduur 713 Net Merit. Van de 178 onderzochte dieren op Koepon komen er tien van de top achttien uit deze Classyfamilie. Classy 60 scoorde in het merkeronderzoek in Denemarken ook hoog, waardoor Viking Genetics haar direct contracteerde. In Nederland is Classy 60 nog niet onderzocht.

'Uit Classy 17 hebben we onder andere drie Planet- en vijf Milliondochters. Voordat we ze op genomics onderzochten, hebben we ze voor onszelf op volgorde voor exterieur geplaatst. De Planet- en de Milliondochter die wij het beste vonden, bleken in de genomicfokwaarde ook het hoogste voor exterieur', vertelt Borst. 'In negentig procent van de gevallen kan ik de genomicuitslagen prima volgen, zeker als het dieren zijn met een actuele, internationale afstamming. Alleen bij een alternatieve bloedvoering geloof ik dat er iets niet klopt. Kalveren op ons bedrijf met bijvoorbeeld de afstamming Paramount x Stormatic x Lucky Leo x Cash hebben in Amerika zo'n lage basisindex dat ze nooit in de top van de genomiclijsten kunnen komen en dat blijft toch vreemd.'

De Biesheuvel Javina 3 (v. O Man) is ingeschreven met 87 punten

Arjan Verploeg: 'Het zegt me niet zo veel dat Javina 3 de hoogste genomickoe is'

Zonder voorkeursbehandeling en in een koppel koeien met flinke overbezetting realiseert De Biesheuvel Javina 3 van Arjan Verploeg uit Buren een topproductie. In haar tweede lijst produceerde ze in 305 dagen 11.919 kg melk met 4,59% vet en 3,73% eiwit, goed voor een lactatiewaarde van 120.

De O Mandochter heeft bovendien met 323 nvi de hoogste genoomfokwaarde van alle melkgevendende dieren in Nederland, bepaald met de CRV-test.

'Ik heb zo'n melkproductie binnen ons bedrijf altijd voor onwaarschijnlijk gehouden', vertelt Arjan Verploeg. 'Zowel de stal als de voeding zijn bij ons niets bijzonders. Hoeveel moet zo'n koe dan wel geven als alles op het bedrijf klopt? Javina 3 is echt veel beter dan de rest. Haar grootmoeder is bij ons geboren uit een Delta-embryo en daarna teruggekocht door CRV. Uit haar hebben wij vervolgens weer zes embryo's van Dustin gekocht en van de vier vaarskalveren is alleen de moeder van Javina 3 niet naar CRV teruggegaan. We investeerden destijds wat in embryo's om onze veestapel snel te verbeteren, maar niet om een rol te gaan spelen in de fokkerij.'

Ondanks de uitzonderlijke productieprestaties van Javina 3 en de 87 punten waarmee ze als vaars is ingeschreven, komt het voor Verploeg toch deels als een verrassing dat ze de hoogste genoomkoe is. 'Als ik naar de koe kijk, heb ik niet direct de illusie dat ze de beste van Nederland is. Het zegt me eigenlijk ook niet zo veel, want bij een iets andere berekening van de genoomfokwaarde is ze misschien geen koploper meer. Bovendien geeft ze er geen liter melk meer door en het uiterlijk verandert er ook niet van. Ik ben daarom nu ook bewust even met spoelen gestopt. Het is tijd voor een natuurlijke dracht en daarna moet ze weer melk geven.'

Verploeg ervaart de hoogste merkeruitslag en fokkerijinteresse als leuke bijkomstigheden. 'Financieel plukken we er nu de vruchten van en door goede combinaties hopen we zo lang mogelijk interessante dieren te houden. Op dit moment scoren een Boltondochter uit Javina 3 en Goldwyndochters uit haar volle zus ook hoog in de merkeruitslag.'